

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4EMCdo/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1505206082
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Turza
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1505206082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky, za ktorú koná Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 14, proti povinnému O. bývajúcemu v X., o vymoženie 265,55 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 37 Er 4856/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 646/2011 a Okresného súdu Bratislava V z 11. októbra 2011 č.k. 37 Er 4856/2006-17, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 646/2011 a uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 11. októbra 2011 č.k. 37 Er 4856/2006-17 vo výroku o trovách exekúcie z r u š u j e a vec vracia v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Oprávnená podala 23. februára 2006 na Exekútorskom úrade súdneho exekútora Bc. Vladimíra Usačeva návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 5. mája 2006 vydal Okresný súd Bratislava V poverenie č. 5105017407* pre označeného súdneho exekútora na vymoženie 265,55 Eur (8 000 Sk), predstavujúcich pokutu uloženú povinnému rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave z 8. januára 2004 č.k. ORP - 878/DI-2003-V-V za priestupok, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8. januára 2004 a vykonateľnosť 26. januára 2004.

Súdny exekútor doručil 17. januára 2008 Okresnému súdu Bratislava V návrh na zastavenie exekúcie ex offo, nakoľko v trojročnej prekluzívnej lehote nebola pohľadávka z exekučného titulu vymožená. Zároveň si uplatnil nárok na odmenu za výkon exekučnej činnosti a náhradu hotových výdavkov.

Okresný súd Bratislava V uznesením z 12. novembra 2009 č.k. 37 Er 4856/2006-9 exekúciu vyhlásil za neprípustnú podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať a to, že uplynula lehota troch rokov na vymoženie pohľadávky v zmysle § 88 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Okresný súd Bratislava V uznesením z 11. októbra 2011 č.k. 37 Er 4856/2006-17 exekúciu zastavil a

oprávnenú zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 31,87 Eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia s odôvodnením, že počas exekúcie došlo k preklúzii práva oprávnenej z exekučného titulu, čo považoval za procesný neúspech oprávnenej, ktorá je potom povinná podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku strpieť náhradu trov exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala oprávnená v časti náhrady trov exekúcie odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol tak, že ho uznesením z 28. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 646/2011 ako vecne správne potvrdil.

Uviedol, že exekútor v konaní vyvíjal exekučnú činnosť a hoci táto bola v konečnom dôsledku neúspešná, pre stratu účinnosti exekučného titulu, patrí mu za túto činnosť odmena, ktorú musí znášať oprávnená. Cieľom úpravy ustanovenia § 203 Exekučného poriadku je zabezpečiť právo exekútora na náhradu nevyhnutných trov exekúcie v tých prípadoch, ktorých možnosť uspokojenia na povinnom bola zmarená tým, že došlo k zániku práva oprávnenej.

Na podnet Krajského riaditeľstva policajného zboru v Bratislave generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadnym dovolaním napadol uvedené uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. novembra 2012 sp. zn. 18 CoE 646/2011 ako i uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11. októbra 2011 č.k. 37 Er 4856/2006-17 vo výroku o trovách konania. Navrhol obe rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi. Mal za to, že súd môže uložiť oprávnenému povinnosť nahradiť trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, len ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie. Predmetné zákonné ustanovenie upravuje výnimku zo zásady zakotvenej v ustanovení § 197 Exekučného poriadku, v zmysle ktorej náklady za výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Použitie tohto ustanovenia zákona prichádza do úvahy iba v prípade splnenia zákonných predpokladov, a to, že exekučné konanie bolo zastavené zavinením oprávneného a existuje príčinná súvislosť medzi zavinením oprávneného a zastavením exekúcie, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Ďalej bol generálny prokurátor toho názoru, že v predmetnej veci nebol splnený žiaden zákonom stanovený predpoklad a preto nebol dôvod na použitie vyššie uvedenej výnimky. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie za to, že exekúcia musela byť zastavená z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnená nemohla postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania ovplyvniť. Okrem toho súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania.

Oprávnená vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu sa v celom rozsahu stotožnila s v ňom uvedenými dôvodmi.

Povinný ani súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p., mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd vzhľadom na svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., sa zaoberal otázkou, či konanie pred súdmi nie je postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. alebo tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že konanie pred súdmi nie je postihnuté žiadnou z vyššie uvedených väd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty. Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný. Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie. Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takom prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku určujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie; súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku teda umožňuje súdu pri zastavení konania prelomiť zásadu vyplývajúcu z § 197 ods. 1 Exekučného poriadku a povinnosť nahradiť trovy exekúcie uložiť oprávnenému. Podmienkou takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

Pod „zavinením“ oprávneného v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť také porušenie procesných predpisov oprávneným, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že ak oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádzalo do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na vykonanie predmetného exekučného titulu. Oprávnená postup exekútora a exekučného súdu a dĺžku exekučného konania (t.j. vykonanie exekučného titulu do uplynutia prekluzívnej lehoty) nemohla ovplyvniť.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov (o trovách exekúcie) spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci a že generálny prokurátor dôvodne podal proti nim mimoriadne dovolanie (§ 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/). Najvyšší súd vzhľadom na to mimoriadnemu dovolaniu vyhovel a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 a 4 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej vo veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom

rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (viď primerane § 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.